

2021-01-19

Anne Forssell

Avdelningschef barn och unga

Socialnämnden

Yttrande med anledning av KPMG:s rapport Granskning av socialnämndens uppföljning av placerade barn och ungdomar

Granskningen har utmynnat i revisionsrapporten *Granskning av socialnämndens uppföljning av placerade barn och ungdomar*. Syftet har varit att granska huruvida socialnämnden har en ändamålsenlig organisation vad avser uppföljning av placerade barn och ungdomar. Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte är att socialnämndens organisation är delvis ändamålsenlig och lyfter fram ett antal punkter som kräver åtgärder i form av rutiner samt egenkontroller för att nå en ändamålsenlig uppföljning:

- *Följa utvecklingen av olika former av placeringar samt kostnadsutvecklingen.*
- *Fortsätta analysera bakgrunden till att kommunen har fler placerade barn än liknande kommuner*
- *Utforma rutiner för att säkerställa att fortlöpande registerkontroller av familjehemmen genomförs*
- *Utforma dokumenterade rutiner för att säkerställa kvalitet i anlitade HVB*
- *Utformar rutiner och egenkontroller för att säkerställa att överväganden/omprövningar sker i tid*
- *Utforma egenkontroller för att säkerställa att vårdplaner och genomförandeplaner sker enligt BBIC*
- *Utforma rutiner för att konsultationsdokument avseende skolgång och hälsa används systematisk vid övervägande/omprövning vid minst ett tillfälle varje år*
- *Utforma egenkontroller så att det säkerställs att barnets får information och kommer till tals vid övervägande/omprövning*

Nämnden ska svara på vilka åtgärder ska genomföras och under vilken tidsperiod dessa ska genomföras.

Följa utvecklingen av olika former av placeringar samt kostnadsutvecklingen.

Avdelningen Unga kommer fortsätta att följa den köpta vården mycket nogsamt.

En viktig utveckling är att vi lyckats mer än halvera antalet institutionsplaceringar, från 28 placeringar till 12 mellan år 2019 – 2020. Inflödet av ärenden har varit detsamma mellan de två åren.

När vi står inför en situation att vi måste genomföra en placering undersöker vi alltid

vilken placeringsform som bäst matchar de aktuella behoven. I första hand väljer vi familjehemsvård. Vi placerar enbart på institution när det är fråga om skydd. Vi utformar alltid en plan vad som är nästa steg därefter, vilket gör att institutionsplaceringarna nu generellt genomförs under kortare tid än tidigare.

Vi utformar våra metoder och arbetssätt i syfte att förhindra placeringar och ge insatser på hemmaplan i samverkan med barn, föräldrar och nätverk.

En viktig satsning är därför införandet av Signs of safety (en lösningsfokuserad, samarbets- och nätverksinriktad metod med barnets säkerhet i fokus) vilket påbörjades hösten 2020, bland annat genom en tvådagars grundutbildning under hösten till samtlig personal inom avdelningen. Chefer och förste socialsekreterare har därutöver genomgått ytterligare två heldagar med inriktning mot Signs of safety och ledarskap. Avdelningen har även inrättat fyra nya tjänster i form av säkerhetsteam genom att omvandla befintliga resurser. Tjänsternas uppdrag är att arbeta i s.k. "högriskärenden" med syfte om att så långt det är möjligt förhindra placering för att istället mobilisera resurser hos vårdnadshavare och barnets/den unges nätverk.

Ovan satsning är långsiktig och vi beräknar att den grundläggande implementeringsprocessen av Signs of safety utifrån perspektiven *lärande, ledarskap, organisatorisk anpassning och meningsfull uppföljning*, kommer att ta två år. Därefter bedömer vi att metoden och förhållningssättet är väl förankrat inom hela avdelningen. Vi arbetar även strukturerat med den interna samverkan genom återkommande möten mellan enheter inom förvaltningen för att säkerställa att vi arbetar mot gemensamma mål i enskilda ärenden.

Fortsätta analysera bakgrunden till att kommunen har fler placerade barn än liknande kommuner.

För närvarande pågår en genomlysning av verksamheten genom "kostnad per brukare" (Ensolution, KPB) som kommer att visa nivån avseende avvikelser vad gäller antalet placeringar under 2020. Det viktiga för verksamheten är att konstatera att vi har/har haft kraftiga avvikelser i relation till liknande kommuner och fortsätta att utforma och driva verksamheten i syfte att förhindra placeringar som inte är absolut nödvändiga. Vi ska utveckla vår kompetens och förmåga att engagera, involvera och delaktiggöra barns och ungas vårdnadshavare och nätverk så att barnet/den unge kan bo kvar hemma utan att tumma på skyddet och säkerheten. Hur det ska gå till beskrivs delvis under punkten ovan.

En annan viktig fråga är att fortsätta utveckla samverkan med andra verksamheter i Alingsås som träffar samma barn och föräldrar för att gemensamt arbeta mot att förhindra en negativ utveckling hos barn och ungdomar. Den gemensamma målsättningen behöver vara att ge hjälp och stöd i ett så tidigt skede som möjligt och på ett samlat och genomtänkt sätt innan bekymren har blivit så omfattande att barnet eller den unges utveckling riskerar att skadas.

Utforma rutiner inom följande processer

- *fortlöpande registerkontroller av familjehemmen*
- *kvalitén i anlitade HVB samt rutin inför placering på HVB*
- *överbäganden/omprövningar sker i tid*

Skriftliga rutiner ska vara framtagna senast 1 mars 2021 och implementeras på berörda enheter. Enhetschef och förste socialsekreterare ansvarar för att rutinerna efterföljs. Vid brister i följsamhet ska avvikelser göras inom ovan områden.

- *konsultationsdokument avseende skolgång och hälsa används systematiskt vid*

överbägande/omprövning vid minst ett tillfälle varje år

Användandet av konsultationsdokument avseende skolgång och hälsa omhändertas inom familjehemsverksamhetens kritiska verksamhetsfaktorer och kommer därför att följas upp månadsvis.

Samtliga rutiner kommer att läggas in socialförvaltningens processverktyg som går i skarpt läge från våren 2021.

Utforma egenkontroller inom följande processer

- *att överbäganden/ omprövningar sker i tid*
- *att vårdplaner och genomförandeplaner sker enligt BBIC*
- *att barnet får information och kommer till tals vid överbägande/omprövning*

Säkerställa att egenkontroll, i form av granskning av slumpmässigt utvalda personakter, genomförs systematiskt två gånger per år. Vid brister i följsamhet ska avvikelser göras inom samtliga ovan områden.

Avdelningschef Unga ansvarar för att det systematiska kvalitetsarbetet omfattar en dokumenterad analys av verksamhetens ändamålsenlighet utifrån en sammanställning av samtliga avvikelser och egenkontroller samt att resultatet redovisas för socialnämnden i slutet av 2021.